

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 29 stycznia 2015 roku, w sprawie z powództwa Wojskowej Agencji Mieszkaniowej w W. Oddziału (...) w B. przeciwko D. Z. i S. B. o zapłatę, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi III Wydział Cywilny oddalił powództwo oraz zasądził od Wojskowej Agencji Mieszkaniowej w W. Oddziału (...) w B. solidarnie na rzecz pozwanych kwotę 3.600 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona powodowa, zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

a) art. 299 k.s.h. poprzez błędną jego wykładnię polegającą na przyjęciu, że wierzyciel może pozywać członka zarządu spółki na podstawie art. 299 k.s.h. bez uprzedniego uzyskania tytułu egzekucyjnego przeciwko spółce tylko w przypadku, gdy spółka utraciła byt prawny w związku z wykreśleniem jej z rejestru, podczas gdy sytuacja powódki wynika z niedopełnienia przez pozwaną obowiązku zgłoszenia do KRS aktualnego adresu siedziby spółki (...) jest analogiczna do sytuacji, w jakiej znalazłaby się powódka w razie, gdyby spółka (...) została wykreślona z tego rejestru;

b) art. 587 k.s.h. poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że zachowanie powódki wyczerpywało wyłącznie znamionom wykroczenia z art. 34 ust. 3 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1203 z późn. zm.) podczas gdy zachowanie pozwanej polegające na niezgłoszeniu do KRS pełnych informacji o stanie faktycznym wyczerpywało znamiona przestępstwa stypizowanego w tym przepisie;

c) art. 442¹ § 2 k.c. poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że roszczenie przeciwko D. Z. uległo przedawnieniu, podczas gdy pozwana swym zachowaniem wyczerpała znamiona występku z art. 587 k.s.h., a tym samym okres przedawnienia dla przedmiotowego roszczenia wynosi 20 lat;

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, tj.:

a) art. 193 k.p.c. poprzez przyjęcie, że w sprawie doszło do przedmiotowej zmiany powództwa, podczas gdy powódka wskazała jedynie alternatywną podstawę prawną roszczenia dochodzonego w stosunku do D. Z., na wypadek gdyby przytoczona wcześniej podstawa okazała się niewłaściwa;

b) art. 230 k.p.c. polegające na pominięciu okoliczności, że wysokość czynszu dzierżawnego wynikająca z dołączonych do pozwu faktur została przyznana przez pozwaną w sposób konkludentny wobec niekwestionowania tego faktu przez pozwaną w toku procesu;

c) art. 231 k.p.c. poprzez przyjęcie faktu, że powódce przysługiwało roszczenie w wysokości 35.585,97 zł za nieustalony, mimo istnienia ku temu dostatecznej podstawy w zebranych materiale dowodowym w postaci faktur: nr (...) z dnia 15.11.2004 r., nr FV (...) z dnia 10.12.2004 r., nr FV (...) z dnia 10.01.2005 r., nr FV (...) z dnia 10.02.2005 r., nr FV (...) z dnia 15.03.2005 r., nr FV (...) z dnia 07.04.2005 r., nr FV (...) z dnia 14.05.2005 r., nr FV (...) z dnia 14.06.2005 r., nr FV (...) z dnia 11.07.2005 r., nr FV (...) z dnia 03.08.2005 r., nr (...) z dnia 01.12.2005 r., które nigdy nie były kwestionowane przez stronę pozwaną oraz które zostały wystawione zgodnie z brzmieniem §7 ust. 1 i 5 umowy;

d) art. 231 k.p.c. przez przyjęcie faktu, że powódce przysługiwało roszczenie w wysokości 33.509,39 zł za nieustalony, mimo istnienia ku temu dostatecznej podstawy w zebranych materiale dowodowym w postaci faktur oraz pisma znak OReg-ZGN-500-I/05 z dnia 9 grudnia 2005 roku, z których wynika wysokość naliczonego odszkodowania z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości oraz pisma znak OReg-ZGN-500-Ł-41/05 z dnia 26 lipca 2005 r., protokołu przekazania z dnia 2 lutego 2006 r. oraz protokołu przekazania kluczy z dnia 4 lutego 2006 roku, które

wskazują, że bezumowne korzystanie z nieruchomości miało miejsce w okresie od 26 lipca 2005 roku do 4 lutego 2006 roku;

e) art. 232 k.p.c. w zw. z art. 3 w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez przyjęcie, że powódka nie wywiązała się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z której wywodzi skutki prawne, że nie doszło do kompensacji zaległości czynszowej z poczynionymi nakładami, podczas gdy powódka zaoferowała logiczne, wzajemnie uzupełniające się dowody w postaci umowy, z której wynika wprost, że wobec rozwiązania umowy z winy Dzierżawcy, spółce (...) nie przysługiwał zwrot kwoty inwestycji według udokumentowanych nakładów na zakres robót uzgodnionych z Wdzierżawiającym, ani żadne inne wierzytelności oraz z pism : znak OReg-ZGN-500-Ł-40/05 z dnia 23 maja 2005 roku, znak OReg-ZGN- (...) -41/05 z dnia 6 lipca 2005 roku, znak OReg-ZGN-500-Ł-41/05 z dnia 26 lipca 2005 r., znak OReg-ZGN-500-Ł/05 z dnia 9 grudnia 2005 r., z których wynika, że powódka wielokrotnie informowała spółkę (...) o istniejącym zadłużeniu oraz wzywała ją do zapłaty;

f) art. 228 k.p.c. polegające na nieuwzględnieniu w swoich ustaleniach faktu, że powódka jest agencją wykonawczą i że niezgodnie z przepisami umorzenie należności jednostki sektora finansów publicznych stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych, podczas gdy fakt ten jest powszechnie znany, a w konsekwencji błędne ustalenie faktyczne, że w sprawie mogło dojść do kompensacji bądź umorzenia zadłużenia spółki (...);

g) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, skutkiem czego Sąd I instancji błędnie ustalił, że powódka nie wykazała czy z nieruchomości przy ul. (...) w Ł. korzystała wyłącznie spółka (...), czy też inne podmioty oraz czy lokale były opomiarowane, podczas gdy z § 1 ust. 1 umowy dzierżawy wynika wprost, że przedmiotem dzierżawy była cała nieruchomość gruntu 946 m² wraz z budynkiem o powierzchni 244 m² oraz ze wszystkimi przynależnościami i prawami związanymi z użytkowaniem, a nadto wystawione przez powódkę faktury obejmowały także opłaty eksploatacyjne, podczas gdy z treści tych faktur, a także §7 ust. 1 umowy wynika, że obejmowały one wyłącznie czynsz dzierżawny oraz opłaty dodatkowe w postaci podatku od nieruchomości i gruntu.

W oparciu o powyższe zarzuty strona powodowa wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uwzględnienie powództwa poprzez zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kwoty 69.095,36 złotych wraz z ustawowymi odsetkami oraz zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, ewentualnie, na wypadek uznania, że Sąd I instancji nie rozpoznał istoty sprawy lub że zachodzi konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

Wbrew zapatrywaniom apelującego, zaskarżone orzeczenie należało uznać za prawidłowe, stanowiące wynik właściwej oceny zebranego materiału dowodowego. Sąd Okręgowy podziela poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia i w konsekwencji przyjmuje za swoje, uznając za zbędne powielanie ich w całości w treści niniejszego uzasadnienia.

U podstaw zaskarżonego wyroku leżą wykładnia art. 299 k.s.h, zgodnie z którym jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania. Z przepisu tego wynika, iż warunkiem poniesienia odpowiedzialności przez członków zarządu jest bezskuteczność egzekucji przeciwko spółce.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że wierzyciel powołujący się na bezskuteczność egzekucji przeciwko spółce z ograniczoną odpowiedzialnością nie może pozwać członka zarządu tej spółki na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. bez uprzedniego uzyskania tytułu egzekucyjnego przeciwko spółce (zob. wyrok Sądu Najwyższego

z 26 stycznia 2012r., I PK 78/11, Wyd. Lex nr 1216840, uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 7 listopada 2008r., III CZP 72/08, OSNC 2009r., Nr 2, poz. 20, uchwała Sądu Najwyższego z 15 czerwca 1999r., III CZP 10/99, OSNC 1999r. Nr 12, poz. 203, OSP 2000 Nr 3, poz. 40, wyrok Sądu Najwyższego z 21 października 2003 r., I CK 160/02, Wyd. LEX nr 150617). Tym samym wierzyciel powołujący się na bezskuteczność egzekucji przeciwko spółce i kierujący swoje roszczenie przeciwko członkom jej zarządu powinien w każdym przypadku legitymować się tytułem egzekucyjnym przeciwko spółce. Zatem posiadanie tytułu egzekucyjnego przeciwko spółce stanowi przesłankę odpowiedzialności członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i jednocześnie decyduje o tym, komu przysługuje uprawnienie do wszczęcia i prowadzenia procesu na podstawie art. 299 § 1 k.s.h.

Tymczasem w realiach niniejszej sprawy strona powodowa nie wykazała, iż legitymuje się tytułem egzekucyjnym przeciwko spółce. Strona powodowa nie przedłożyła tytułu egzekucyjnego przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł., a zatem przeciwko spółce, której członkami zarządu byli pozwani, co skutkowało oddaleniem powództwa wobec nie spełnienia przesłanek z art. 299 § 1 k.s.h. Odnosząc się do argumentacji strony powodowej sprowadzającej się do wykazania, iż brak uzyskania tytułu egzekucyjnego wynikało z niedopełnienia przez pozwaną obowiązku zgłoszenia do KRS aktualnego adresu siedziby spółki wskazać należy, iż nie była ona zasadna. Jak wynika z zeznań D. Z. (...) spółki (...) nadal trwa. Powód nie miał zatem żadnych przeszkód, by uzyskać aktualne dane spółki z Krajowego Rejestru Sądowego, który jest jawny (art. 8 ust. 1, 2 i 3 i art. 10 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku o Krajowym Rejestrze Sądowym DZ. U. 2013. 1203 j.t.). Pamiętać przy tym należy, że co do zasady obowiązuje trwałość wpisów w Krajowym Rejestrze Sądowym, co oznacza możliwość uzyskania informacji o podmiotach już wykreślonych z Krajowego Rejestru Sądowego.

Mając na uwadze powyższe badanie pozostałych zarzutów podniesionych w apelacji stało się bezprzedmiotowe. Jedyne ubocznie wskazać należy, iż przypisanie pozwanej w sprawie cywilnej, choćby na potrzeby ustalenia z przesłanek określonych w art. 299 § 1 k.s.h., sprawstwa w zakresie popełnienia przestępstwa z art. 587 k.s.h. stanowiłoby wkroczenie sądów cywilnych w kompetencje organów ścigania i sądów karnych. Brak było jednocześnie podstaw do uznania, iż zachodziły przyczyny wyłączające wdrożenie właściwego w tym zakresie postępowania karnego.

Jedyne ubocznie wskazać należy, iż Sąd Okręgowy nie podziela stanowiska Sądu I instancji w zakresie, w którym uznał, iż w przedmiocie niniejszej sprawy doszło do przedmiotowej zmiany powództwa. Przypomnienia przy tym wymaga, iż nie dochodzi do zmiany powództwa na skutek czynności procesowych powoda podjętych w celu sprostowania, czy też bliższego określenia żądania albo uzupełnienia podstawy faktycznej lub też powołania się na inny przepis prawny (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 września 1960 roku, 2 CR 212/60, OSPiKA 1961, nr 7-8, poz. 210). Wskazać również należy, że roszczenie procesowe może mieć wiele podstaw prawnych. Jeżeli więc powód powołuje się w ramach tych samych okoliczności faktycznych, które przytoczył na uzasadnienie swojego roszczenia inny przepis prawny, to nie zmienia powództwa. Wskazuje jedynie na dwie kwalifikacje prawne swojego roszczenia procesowego. Jak wynika z akt sprawy powód jedynie alternatywnie podał podstawę prawną dochodzonego roszczenia w stosunku do pozwanej D. Z., opierając ją na przepisie art. 415 k.c. W tym stanie rzeczy przyjęcie przez Sąd I instancji, iż doszło do przedmiotowej zmiany powództwa było błędne. Dokonane zaś przez Sąd meriti rozważania w zakresie wskazanej podstawy prawnej w świetle stanu faktycznego przedmiotowej sprawy nie było uzasadnione.

Z powyższych względów, na podstawie art. 385 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił apelację.

Zważywszy na wynik kontroli instancyjnej o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i zasądził od Wojskowej Agencji Mieszkaniowej w W. Oddziału (...) w B. na rzecz S. B. kwotę 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego - § 6 pkt 6 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 461).